

Prvi slovenski dnevnik v
Zjedinjenih državah.
Izhaja vsak dan izven
nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 69. — ŠTEV. 69.

NEW YORK, FRIDAY, MARCH 23, 1906. — V PETEK, 23. SUŠCA, 1906.

VOL. XIV. — LETNIK XIV.

Povečanje plače. V luči premogarjev.

V MNOGIH SLUČAJIH ZAHTEVA-
JO PREMOGARJI, DA SE
JIM POVEČA PLA-
ČA ZA 150%.

Med delom pod in nad zemljo ne de-
lajo razlike in čuvaji ter dru-
gi naj imajo jednako
plačo.

ČUDNE ZAHTEVE.

Že včeraj smo memogrede poročali,
da zahtevajo premogari za vse vsu-
žbenec premogovih družb jednako pla-
čo in da v delu ne vidijo nikake raz-
like, kar ahtakor ni pravilno.

Medtem ko so sedaj lastniki rovin
in premogari poznali razliko v vred-
nosti dela, žele premogari sedaj to
razliko odpraviti, kar bi za nekatere
delavce pomenjalo 150odstotno pove-
šanje plače. Samo nekoliko pri-
mer:

V razi Hazleton od Lehigh Valley
Company vslužbeni so sedaj takozvani
"Hoisting Engineers", ki dobivajo
po 134 cente na uro. Po novejši zahte-
vi bi se njihova plača zvišala za 3.33
cente. Jednotna plača po 12½ centov
na uro, kakoršno zahtevajo sedaj pre-
mogari, bi plačo par tisoč dečkov
direktno podvojila. V rovin je mnogo
ljudi, ki ne morejo opravljati težke
dela, toda kljub temu bi oni in dečki
dobivali isto plačo, kakor delavci, ki
imajo najtežja dela. To bi pomenjalo
za dečke 111 odstotkov povznesanje
plače.

V okrajih Mahanoy in Shamokin
bi dobili zidarji po novejši lestvici 115
odstotkov povznesanje plače. Sedaj do-
bivajo po 174 centov na uro. Tako-
zvani Breakers Engineers dobivajo po
129c. na uro. Njihovo delo je lahko
in ni nevarno, toda kljub temu zahte-
vajo, da se jim poveča plača za 117
odstotkov. Kovarji zahtevajo pove-
šanje za 61 odstotkov in takozvani
Platersmen za 100 odstotkov. Čuvaji,
ki dobivajo sedaj po 9.1c. na uro, do-
bivali bi po novem za 140 odstotkov
večjo plačo nego sedaj in čuvaji se-
sak celo za 187 odstotkov.

Radi tega se moramo hudi, čemu
govore premogari le o desetodstotnem
povznesanju plače.

PANAMERIŠKI KONGRES.

Konferenca delegatov s predsednikom
Rooseveltom.

Washington, 22. marca. Delegatje
panameriškega kongresa, kateri se so
vršili v petletju v Rio de Janeiro, Bra-
zil, zborovali so s predsednikom Roo-
seveltom in državnim tajnikom Roo-
seveltom glede programa kongresa. Ta
program izdajajo sedaj poslanci ju-
go in srednjameriških republik,
kateri tvorijo upravni svet urada ame-
riških republik. Kongre hitro bode
program izdelan, dake tukajšnji dele-
gatje svoja navodila.

Delegatje odputujejo dne 3. julija
iz New Yorka s parnikom Byron v
Srazil. Parnik se najpreje ustavi v
Bahia de todos los Santos, od kjer se
nadadjuje pot v Rio de Janeiro. Voj-
ni tajnik Root potuje v Južno Ameri-
ko na križarki Charleston. V Rio de
Janeiro ostane le nekaj časa, nakar
potuje v Buenos Ayres, Argentina.

Umrli pri kosilu.

Philadelphia, Pa., 22. marca. Ed-
ward Hufty iz Camdena, N. J., prišel
je danes dopoldne v hotel Marconi
in naročil razna jedila. Deset minut
potem, ko so ga podvorili, je obsedel
mimo, ne da bi se ganil. Natakariji
so mislili, da je zaspal in tako so ga
pustili v miru do 2. ure popoldne
na kar so ga skušali probuditi, kar se
jim pa ni posrečilo. Ko je prišel na
lice mesta zdravnik, je dognal, da je
Huftyja zadela srčna kap.

CENE ZVIŠALI.

Francoska parobrodna družba Ge-
nerale Transatlantique je povišala ce-
ne za poštne parnike od \$41.70 na
\$43.00; za ekspresne parnike od
\$43.00 na \$45.00; to velja do Ljub-
ljane. Iz Ljubljane v New York pa
od \$45.40 na \$48.50 z vsemi parniki.

Vsestranske priprave za štrajk premogarjev.

TRGOVCI Z PREMOM NEČEJO
SPREJEMATI VEČ NARO-
ČIL ZA PREMOM.

Ker je pričakovati štrajka premoga-
jev se število naročil neprestano
množi.

PODRAŽITEV.

Člani newyorške Coal Merchants
Ass. naznanjajo, da so njihove za-
loge pošle. Mr. Robinson od tvrdke
Robinson & Co., št. 1. Broadway iz-
javlja, da so njegovi odjemalci za-
hlevali, naj jim preskrbi kar za par
mesecev premoga v naprej. On je bil
prisiljen naročila odjemalcev izvršiti
in jim prepustiti premog po sedanji
ceni, ker ni hotel odjemalcev izgubiti.
Radi snega pa premog ne more doha-
jati in tudi tovarne so se s premogom
tako preskrbele, da vseh naročil ni
mogoče več izvršiti.

Dasiravno premoga za rodbine ne
pomanjkajo, se bode tudi te vrste
premog podražil. V poletju ga ne bode
primanjkovalo, toda ako bode štrajk
dolgo trajal, bode prihodnjo zimo
premog zelo drag.

Indianapolis, Ind., 23. marca. Skup-
ni odbori za plačilno lestvico se še
vedno niso sporazumeli in štrajk je
neizogiben.

CIRKUS BARNUM & BAILEY.

Prva predstava letošnjega obiska
trojnega cirkusa v New
Yorku.

Včeraj zvečer so se v Madison
Square Gardens, oziroma največjemu
gledališču na svetu, pričele predstave
največjega cirkusa na svetu Barnum
& Bailey.

Kakor gredo Newyorčani ob nede-
ljah v Central park, da vidijo, kako
je "na deželi", tako gredo vsako leto
v "Garden", da vidijo največji troj-
ni cirkus. Med novostmi smo letos
opazili "ognjejedca", dečka z levovo
glavo in "divjega moža". Tudi
clowni so bili oblečeni drugače, nego
običajno, toda šale so bile stare.

Izborne in povsem nove so bile pre-
dstave v skupinjah na trapezih. Pred-
stave s konji niso nudile mnogo nove-
ga. Povsem novo pa je "jahanje"
na avtomobilu, baš tako, kakor smo to
videli v "starih časih" na konjih.
"Lup the Lup" z avtomobilom odli-
kaval se je tudi letos. V njem je bila
Američanka Miss Isabelle Butler, toda
ni več tako vplivala kakor lani,
ker ni več novo. — Novo pa je bilo
drugi "Lup the Lup", na katerem se
je predstavljala Francozinja Mlle.
Tour. Ta se ne loči od družih po dru-
gem, nego po tem, da se v zraku par-
kat obrne in še le potem prileti na
pot, ktera stoji 40 čevljev daleč.

Obiski cirkusa je vsakomur pripo-
ročati, zlasti radi tega, ker velja
vstopnina le od 25c. do \$1.

Umor v Redingu.

Gospodična Mabel Treat je v Red-
dingu, Pa., ustrelila 21letnega Elmir
Pruzmana. Mladenec je bil že dalj
časa v strahu za svoje življenje in je
vedel, da ga namerava njegova ljubica
usmrtiti.

Najbogatejši otrok na svetu.

V rodbini milijardarja John J.
Rockefellerja vlada nepopisno veselje,
kajti njegov sin je dobil sina, tako,
da Rockefellerjevo ime še dolgo ne
bode zartito. Z tem dogodkom se je
izpolnila največja želja starega Ro-
ckefellerja.

Mladi državljani, kateremu je sedaj
še vse jedno, postane milijonar ali ne,
je najbogatejši dedič na vsem svetu.
Njegov stari oče ima premoženja nad
tisoč milijonov dolarjev, in to pre-
moženje se bode najbrže potrojilo,
predno postane iz novorojenčka mož.

**Ako si namenjen ženo,
otroke ali pa
sorošnike ter prijatelje v Ameriko vze-
ti za poljsniti in vojne cene na FRANK
SAKSER, 109 Greenwich St., New York, N. Y.,
ker tu bodeš najpoštenje in najboljše
postrežen. Fr. Sakser je priznani zastopnik
vseh izmetitnih parobrodskih družb**

Za povečanje vojne mornarice.

MORNARIČNI TAJNIK BONA-
PARTE PRIPOROČA GRAD-
NJO NOVIH VELIKIH
OKLOPNIC.

Dve oklopnici po 16,000, oziroma jed-
na za 19,400 ton.

DRUGE LADLJE.

Washington, 23. marca. Mornari-
ni tajnik Bonaparte prišel je včeraj
k zborničnem odseku za mornarične
zadeve, da predlaga pomožitev voj-
ne mornarice. On priporoča, da se
v tem letu dovoli denar za gradnjo
dveh oklopnice po 16,000 ton, oziroma
jedne oklopnice, ktera naj nosi 19,400
ton.

Priporočila tajnika Bonaparte so
jednaka zahtevam, ktere je objavil
v svojem letnem poročilu. Takrat je
priporočal tudi gradnjo dveh križark,
o kterih je pa sedaj izjavil, da nista
baš neobhodno potrebni.

Nadalje naj se zgradi 4 torpedo-
lovke za \$3,000,000, dva podvodna čol-
na za \$500,000, jedna topničarka za
\$600,000 in dve rečni topničarki za
\$200,000. Vse ladije skupaj naj veja-
jo \$23,300,000.

PERSONA GRATA.

Charles S. Francis je na Dunaju do-
brodošel kot ameriški
poslanik.

Dunaj, 22. marca. Državni odel-
lek v Washingtonu je brzojavno na-
ročil tukajšnjemu poslanstvu, naj pri
avstrijski vladi povpraša, jeli za-
dovoljna z imenovanjem Charles S.
Francisa iz Troy, N. Y., ameriškim
poslanikom v Avstriji.

Ministerstvu inostranih zadev so
tekotom včerajšnjega popoldneva urado-
ma obvestili o tem imenovanju. Z no-
vim poslanikom je tukajšnja vlada
zadovoljna.

Tukaj se zatrjuje, da se bode Mr.
Storer le memogrede vrnil v Zjedi-
njene države, nakar se bode za stalno
nastanil v Franciji.

Štrajkarji so mu poslali bombo.

Krojač J. Eisner & Sons na Shef-
field in Belmont Ave. dobil je v vče-
rajšnjo prvo pošto veliko škaflo, v
kateri je bila, ko so jo na policijske
postaji odprli velika količina Calcium
Carbide, smodnika in užgalice. Vse to
je bilo tako pripravljeno, da bi se pri-
petila razstrelba, ko bi krojač odprl
zaboječek. Bombo so brezdomno prev-
zročili štrajkarji. Zaboječek je bil ad-
resovan osebno na Eisnerja.

Vspehi brezičnjega brzejava.

Plymouth, Anglija, 22. marca. Par-
nik Deutschland je bil na potu iz
New Yorka v Evropo v neprestanej
brezičnej zvezi z postajo na Lizard
Headu, Cornwal oziroma 2000 milj
daleč.

Teden dni zakasneli.

Halifax, N. S., 22. marca. Potniki
parnika Koenig Luise, kteri se je
na potu v Evropo poškoval so se
danes prekreli na parnik Gneisenau
in odputuje v Italijo. Vsled nezgode
na morju so se zamudili teden dni.

Na peščeninah.

Norfolk, Va., 22. marca. Trojam-
borna jadranka Harland W. Huston
kapitan Gaskins, je na potu iz Bean-
fort, N. C., v New York običal v pe-
sku pri rtu Hatteras.

Jadranka Harvard, kapitan Berg-
man, je na potu iz Barbados v Bos-
ton, Mass., pri Turks Islandu, Baha-
ma, zavozila na peščenine.

Milijonar morilec.

V Los Angeles, Cal., so porotniki
spoznali milijonarja Morris Backa,
krivim umora gospe Chas A. Can-
fielda.

**SLOVENSKO-AMERIŠKI KOLE-
DAR ZA LETO 1906**

je popolnoma pošel in nimamo nobe-
nega več v zalogi, daei smo ga bliso
5000 listov natisnili. Na naročila
toraj ne moremo več ozi jemati.
Upravništvo "Glasa Naroda".

Zameten vlak. Dvanajst dni v snegu.

POTNIŠKI VLAK DENVER AND
RIO GRANDE ŽELEZNICE
JE BIL DVANAJST
DNI V SNE-
GU.

Običal je na najvišjem prostoru pre-
laza Cumbres v gorovju
San Juan.

BOLNI POTNIKI.

Durango, Colo., 23. marca. V Ala-
moso dospel je potniški vlak Denver
& Rio Grande železnice s 50 potniki,
kteri se je mudil 12 dni na najvišjem
mestu prelaza Cumbres v gorovju San
Juan, 50 milj daleč od najbližje na-
selbine. Vlak je običal v velikem
snegu.

Dne 10. marca je ostavil mesto Du-
rango in je še v onej noči običal v
snegu. Snelilo je neprestano, tako
da je bil sneg višji nego dimnik loko-
motive. Železniški vslužbenici so pri-
našali potnikom jedila. V naselbino
so odhajali s pomočjo indijanskih
snežnih čevljev.

Več potnikov je zbolelo. Včeraj se
je posrečilo priti s snežnim plugom do
zamedenega vlaka.

NOVO KONGRESOVO POSLOPJE.

Slavnosti bodo vodili prostozidarji.

Washington, 22. marca. Predsednik
Roosevelt bode dne 7. aprila prisost-
voval polnopravni temeljnega kamena
za novo kongresovo poslopje (zastop-
niško zbornico). Slavnosti bodo v po-
take, kakoršnje so bile pred 113 leti,
ko je takratni predsednik George
Washington položil temeljni kamen
za kapitol. Kamenj bodo položili na
določeno mesto člani prostozidarjev
lože Federal, kteri so to storili tudi
pri polaganju temelja za kapitol. —
Slavnosti bode vodil veliki mojster
prostozidarjev Distrikta Columbia,
Mr. Walter A. Brown, dočim bode
slavnostni govor govoril predsednik
Roosevelt.

\$10.000 škode.

V trgovini Crandell, Stone Co. v
Binghamtonu, je nastal požar, kteri
je napravil za \$10.000 škode. Delavci
tovarne bode morali dva tedna po-
čivati.

Oklopni avtomobil.

Boston, Mass., 21. marca. Da si o-
sigura potovanje in prevoz zlata iz
svojih rudnikov v Mexico, si je Tor-
ron M. Hart iz Cambridge, Mass., na-
ročil avtomobil, kteri bode preskrbljen
z oklopi in brzostrelnimi topovi. Au-
tomobil se bode baje izvrstno obnesel
v slučaju indijanskih napadov.

Mr. Hart ima velike zlate rudnike
v Mexico v pokrajinah Yaqui-Indi-
janov, kteri so vsem belim skrajno
sovražni. Yaqui so napravili na njego-
vih posestvih vedno izdatno škodo.
Oni so šestokrat napadali tovarne vla-
ke, ki so bili naloženi z rudo, tako
da so morali biti vsi vlaki oboroženi.

DOBRODOŠLO NAZANILLO.

Mr. Anton Slovinsky, 1648 Aven-
dale Avenue, Toledo, Ohio, pripisal
nam je naslednje pismo, ktero bode
brezdomno zanimalo čitatelje: "Že-
lim vam sporočiti par besedij o delo-
vanju Trinerjevega ameriškega gren-
kega vina. Moja žena je dolgo bolela
vlasta vsled neprehajanja in slabega
teka. Ko sem videl v Vašem listu
oglas, sklenil sem kupiti to vino. Po
porabi prve steklenice se moja žena
počutila že izdatno boljše in pri ste-
klenice vina je je popolnoma ozdravilo.
Od onega časa nadalje sam ob vsakej
priliki hvalim to zdravilo, ktero bi mo-
rala imeti vsaka rodbina pri rokah." Mi
odobratvamo izjavo našega naroč-
nika, kajti nepravilnosti v prebavlja-
nju in teku so navadni pojavi v vsa-
kej rodbini in to vino je jedino sred-
stvo, ktero zamorejo rabiti vsi člani
rodbine. Ono okrepi vsak želodec,
uredi prebavljajo, osvrti novo kri in
popravi neravni sistem. V lekarnah.
Joseph Triner, 799 South Ashland
Avenue, Chicago, Ill.

Katastrofa v Virginiji. 150 oseb usmrtenih.

V PREMOMOVEM ROVU V FAIR-
MONTU, W. VA., PRIPETILA
SE JE RAZSTRELBA
PLINOV.

Dosedaj so rešili le 27 premogarjev,
toda tudi od teh jih je 9 umrlo.

OSTALI RAZMESARJENI.

Fairmont, W. Va., 23. marca. V
premogovem rovu od Century Coal
Co. v Century, 50 milj južno od tukaj
ob Philippi & Buchanan delu, B. &
O železnici, zasulo je včeraj ob 4. uri
popoldne najmanj 150 premogarjev,
kteri večina je najbrže usmrtena.
Zvečer ob 6. uri so prinesli 15 pre-
mogarjev na površje, med kterimi je
bilo pet oseb grozno razmesarjenih.
Rešilno moštvo pod vodstvom superin-
tendenta John Warda, odšlo je zvečer
ob 6.30 v rov, ker je pa telefonična
zveza razdejana, ni bilo mogoče do-
biti nadaljnih podrobnosti o kata-
strofi.

Imenovani rov, kteri je jeden izmed
največjih v severnem delu West Vir-
ginije, je last Shaw Bros v Baltimore.
V rovu dela 250 mož, od kterih jih
je mnogo pa že pred razstrelbo osta-
valo rov.

Iz Buckhamtona in Philippi so ta-
ko obdolpali rešilne vlae z potreb-
nimi zdravniki na lice mesta.

Ob 10. uri zvečer so telefon zopet
popravili in iz Century se poroča da
so do imenovane ure našli še le 6
mrtvecev in 10 ranjenecv v imeno-
vanem rovu. Superintendent Ward iz-
javlja, da po njegovem mnenju v
rovu ni več mrtvecev nego 20.

Do 11. ure po noči so iz rova pri-
nesli 27 žrtev, med kterimi je bilo
4 mrtvih, dočim so bili ostali grozno
razmesarjeni.

Glavni hodnik so spraznili, toda
sedaj morajo preiskati še 14 postran-
skih hodnikov.

POTRES NA OTOKU FORMOSA.

Prvotna poročila so bila pretirana.

Tokio, Japonska, 22. marca. Sedaj
se poroča o podrobnostih o potresu na
japonskem otoku Formozu. Prvotna
poročila so bila zelo protislovna. Naj-
prej se je zatrjevalo, da je bilo 8000
oseb usmrtenih, kar je seveda izdatno
preveč. Od sobote nadalje do včeraj
čutili je bilo po vsem otoku potresne
slike.

Čvetočest mesteca Daliyo, Raishiko in
Shinko so popolnoma razdejana. Sa-
mo v Kagi je bilo 2007 oseb usmrte-
nih in v Daliyo so na šli na polju
600 mrtvecev. Škoda znaša 45 mili-
jonov dolarjev.

Posledica ljubosumnosti.

Philadelphia Pa., 22. marca. Ignacij
Miehs, lastnik malega restavrantu v
tukajšnjem mestu, je ustrelil svojo
natakario Heleno Schlager v prilo-
njene sestre, na kar je tudi sebe
smrtno rnil. Miehs je pokojnici, kte-
ra je bila vdova in je imela pri sebi
malega sina večkrat prepovedal šalit
se z gosti.

Splošni štrajk premogarjev v Franciji.
Paris, 22. marca. Za vse severne ro-
ve proglasila je organizacija gene-
ralni štrajk premogarjev. Do sedaj
štrajka kaeih 80.000 premogarjev.
Vse kaže pa na to, da se bode to šte-
vilo te dni izdatno pomnožilo. Pre-
mogari pokrajine Loire, gotovo ne
bodo ostavili svojih tovaršev.

Lens, Pas de Calais, 22. marca. V
tukajšnjem okraju se je pričela vse-
stranska agitacija za štrajk premo-
garjev. V rovu Bruay so danes zopet
pričeli z delom. Delavci, kteri delajo
čuvajo orožniki.

Paris, 22. marca. Velika množica
štrajkujočih premogarjev iz Pas de
Calais, je na potu v Bethune, da za-
htejajo oporoženje svojega zaprtega
predsednika.

\$750.00 za vsak prst.

Oto Reichu, bivšemu delavcu Iron
Clad Manufacturing Company v New
Yorku, kteremu je pri delu žaga od-
rezala štiri prste na desni roki, je
nadaodnito prisodilo odškodnino v zne-
sko \$3000, oziroma za vsak prst po
\$750.

Tajno zborovanje ruskih revolucionarjev.

ZA KONVENCIJO GOSUDARSTVE-
NE DUME JE BILO IZVO-
LJENIH TUDI PAR ŽI-
DOVSKIH DELEGA-
TOV.

Pričakovati je splošno izseljevanje
čifutov v Ameriko.

SPOMENIK POROČNIKU SCHMIDU.

Petrograd, 23. marca. Socijalni de-
mokratje, revolucionarji in drugi
radikali med delavci bode odposlali
delegatje k tajnemu zborovanju, ktero
se bode vršilo početkom aprila na
Finskem. Tu bode določili načrt za
nadaljne revolucionarne operacije.
Nekteri vodje priporočajo generalni
štrajk, kteri naj se prične sredi aprila,
dočim predlagajo zopet drugi us-
tanovitev provizorične vlade.

Puržanij, 23. marca. Tukajšnji me-
ščani so izvolili med drugimi delegati
za provinacionalni konvent tudi neke-
ga rabina.

Brest Litovsk, 23. marca. V mestnej
kolegi so izvolili pet židov kot dele-
gate.

Riga, 23. marca. Tukaj so obsodili
tri revolucionarje v smrt, ker so
kradli streljivo.

Berolin, 23. marca. Izvanredno veli-
ko število ruskih židov pride po Vz-
krsenju v Bremen in Hamburg, da se
napotijo v severno in južno Ameriko.
Tukaj se je ustanovil poseben odbor,
kteri bode čifute razpošiljal.

Petrograd, 23. marca. Na raznih
krajih se vrše javna zborovanja, pri
kterih se pobira denar za spomenik
kterega bode postavili ustreljenemu
poročniku Schmidu, kteri je vodil a-
porme mornarje v Sebastopolju.

Petrograd, 22. marca. Nezaodvolj-
nost je med mornarji v Sebastopolju
tekotom zadnjih dni radi usmrtenja po-
ročnika Schmidu tako narasla, da so
oblasti iz previdnosti vse ladje črno-
morskega brodogra razorožile. Le o-
klopnice Knjaz Potjomkin niso za-
mogli razorožiti ker v to mornarji
niso privolili.

Bjelostokski pešpolk ne sme ostavi-
ti vojašnice. V Sebastopolju se je
bati ponovnega upora vojaštva in
mornarjev. Mornarji oklopnice Knjaz
Potjomkin so že pred dvema tedni
pretili, da bode mesto bombardirali,
ako oblasti ustrelje poročnika Schmidu.

Vlada je odredila, da umora poro-
čnika Schmidu da obesiti, toda tega
povelja in hotel nihče izvršiti in tako
končno ni ostalo drugega nego obso-
jenca ustreliti.

Ko so sebastopoljski mornarji izve-
deli o usmrtenju Schmidu, so razobe-
sili črno zastavo.

NA VEŠALIH.

V Newarku, N. J., so obesili Italijana
Giuseppe Marmo.

Včeraj dopoldne ob 11:40 so na
dvorišču zaporov v Newarku, N. J.,
obesili Italijana Giuseppe Marmo, ki
je dne 23. avgusta lanskega leta v
prepiru zavrtno ustrelil svojega sva-
ka Nizio Marinana. Po izvršenem
mor je Marmo bežal na bližnje mo-
virje in prvotno so mislili, da je vto-
nil. Kljub temu so policaji močvirje
tri dni stražili. Četrti dan se je Ma-
romo zopet pojavil in pri tem so ga
aretovali.

Denarje v staro domovino

pošiljame:
za \$ 20.55 100 kron,
za \$ 41.00 200 kron,
za \$ 204.40 1000 kron,
za \$1021.75 5000 kron.
Poštarina je všteta pri teh vsotah.
Doma se nakazane vsote popolnoma
izplačuje brez vinarja odbitka.
Naše denarne pošiljave izplačuje
c.k. poštni hranilni urad v 11. do 12.
dnah.
Denarje nam pošliti je najprilic-
nejše do \$25.00 v gotovini v priporoče-
nem ali registrovanem pismu, večje
meške po Domestic Postal Money
Order ali pa New York Bank Draft.
FRANK SAKSER,
109

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIK.

Predsednik: MIHAEL SUNIĆ, 421 7th St., Calumet, Mich.
Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 281, Braddock, Pa.
Glavni tajnik: JURIJ L. BROŽIČ, Box 424, Ely, Minn.
Pomočni tajniki: ANTON GERZIN, 306 Pine St. Hibbing, Minn.
Blagajnik: IVAN GOVŽE, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

FRAN MEDOS, predsednik nadzornega odbora,
9478 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, Box 641, Eveleth, Minn.
IVAN KERZISNIK, III. nadzornik, Box 138, Burdine, Pa.

POBORTNI ODBOR:

JAKOB ZABUKOVEC, predsednik pobortnega odbora,
4824 Blackberry St., Pittsburgh, Pa.
MIHAEL KLOBUČAR, II. pobortnik, 115 7th St., Calumet, Mich.
JOSIP PEZDIRO, III. pobortnik, 1401 So. 13th St., Omaha, Neb.
Vrlovni zdravnik Jednote: Dr. MARTIN J. IVEČ, St. Joseph's Hospital, Chicago, Ill.

Krajnja društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise premembe udov in druge listine na glavnega tajnika: GEORGE L. BROŽIČ, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.
Denarno pošiljatelj naj pošilja krajevna društva na blagajnika: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljejo duplikat vsake pošiljateljke tudi na glavnega tajnika Jednote.
Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošiljajo na predsednika pobortnega odbora: JAKOB ZABUKOVEC, 4824 Blackberry St. Pittsburgh, Pa. Pridejani morajo biti natančni podatki vanke pritožbe.

Društveno glasilo je: "GLAS NARODA".

PRISTOPILI.

Novo društvo sv. Barbare v Chisholmu, Minn., sprejeto v J. S. K. Jednoto dne 8. marca pod št. 60. Društvo šteje 17 udov in 2 članice.
K društvo sv. Cirila in Metoda št. 1 v Ely, Minn., 10. marca: Anton Škrjanec rojen 1872 cert. 4781, Martin Matković 1886 cert. 4782, Lovrene Groselj 1872 cert. 4783, Josip Simonič 1887 cert. 4784, Ivan Maroit 1887 cert. 4785. Vsi v I. razredu. Društvo šteje 190 udov.
K društvo sv. Alojzija št. 19 v South Lorainu, Ohio, 10. marca: Štefan Jug 1879 cert. 4786, Andrej Gams 1877 cert. 4787, Anton Strukelec 1872 cert. 4788, Mihael Ursič 1878 cert. 4789, Fran Zgonec 1881 cert. 4790. Vsi v I. razredu. Društvo šteje 48 udov.
K društvo sv. Alojzija št. 13 v Whitney, Pa., 10. marca: Jakob Skusa 1873 cert. 4791, Anton Ogrinec 1875 cert. 4792, Andrej Ogrinec 1880 cert. 4793. Vsi v I. razredu. Društvo šteje 29 udov.
K društvo sv. Barbare št. 47 v Aspeni, Colo., 10. marca: Ivan Meglen 1873 cert. 4794, Ivan Miklič 1881 cert. 4795. Oba v I. razredu. Društvo šteje 71 udov.
K društvo Marija Pomagaj št. 6 v South Lorainu, Ohio, 15. marca: Ivan Šuštaršič 1882 cert. 4796, Andrej Vidrih 1880 cert. 4797. Oba v II. razredu. Društvo šteje 31 udov.
K društvo sv. Jurija št. 22 v South Chicago, Ill., 15. marca: Ivan Knez 1873 cert. 4798, Josip Prič 1885 cert. 4799, Ivan Obratović 1887 cert. 4800. Vsi v I. razredu. Društvo šteje 63 udov.
K društvo sv. Alojzija št. 31 v Braddocku, Pa., 15. marca: Fran Prijatelj 1879 cert. 4801, Matija Kure 1880 cert. 4802, Josip Bajuk 1883 cert. 4803, Martin Bajuk 1878 cert. 4804, Mihael Sadar 1872 cert. 4805, Matija Likar 1886 cert. 4806. Vsi v I. razredu. Društvo šteje 173 udov.
K društvo sv. Jožefa št. 12 v Allegheny, Pa., 8. marca: Jera Fabjančič 1871 cert. 3548, Ana Arhar 1886 cert. št. 4742. Društvo šteje 49 članice.
K društvo Danica št. 28 v Cumberlandu, Wyo., 8. marca: Marija Kočevar 1872 cert. 3100, Marija Fajzel 1886 cert. 3435, Frančiška Berčnik 1876 cert. 3351, Ivana Petercel 1880 cert. 3160, Špela Tavčar 1871 cert. 1409, Marija Gradnik 1872 cert. 1821, Marija Jaklovič 1885 cert. 1870, Marija Rozenšajn 1879 cert. 1885. Društvo šteje 8 članice.
K društvo sv. Barbare št. 60 v Chisholmu, Minn., 14. marca: Marija Štark 1883 cert. 4760, Marija Zupančič 1887 cert. 4761. Društvo šteje 2 članice.
K društvo sv. Alojzija št. 31 v Braddocku, Pa., 14. marca: Agnesa Papež 1882 cert. 2059. Društvo šteje 89 članice.
K društvo sv. Barbare št. 47 v Aspeni, Colo., 14. marca: Ana Tekavič 1861 cert. 3490, Marija Debeve 1858 cert. 2718. Društvo šteje 36 članice.
K društvo sv. Cirila in Metoda št. 1 v Ely, Minn., 14. marca: Ivana Tekavec 1888 cert. 324. Društvo šteje 124 članice.

SUSPENDIRANI
Iz društva sv. Mihaela št. 27 v Diamondville, Wyo., 15. marca: Fr. Homar cert. 1826 II. razred. Društvo šteje 24 udov.
Iz društva sv. Petra št. 50 v Brooklynu, N. Y., 15. marca: Fran Čufer cert. 3267 I. razred. Društvo šteje 27 udov.

ZOPET SPREJETI
V društvo sv. Alojzija št. 19 v South Lorainu, Ohio, 10. marca: Peter Rohotina cert. 1448 I. razred. Društvo šteje 49 udov.

ODSTOPILI
Iz društva sv. Alojzija št. 13 v Whitney, Pa., 10. marca: Peter Belnar cert. 1074 I. razred. Društvo šteje 28 udov.
Iz društva sv. Alojzija št. 56 v Superioru, Pa., 10. marca: Anton Traifer cert. 4456 I. razred. Društvo šteje 13 udov.

PRESTOPILI
Od društva sv. Cirila in Metoda št. 1 v Ely, Minn., k društvu sv. Alojzija št. 57 v Exportu, Pa., 28. febr.: Ivan Bergant rojen 1875 cert. št. 123 I. razred. Prvo društvo šteje 189, drugo pa 26 udov.
GEO. L. BROŽIČ, glavni tajnik.

DROBNOSTI

KRANJSKE NOVICE.

V Ameriko. Dne 8. marca se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ljubljano v Ameriko 170 Slovencev in 40 Hrvatov.
Mrtvega našel je hlapec Peter Uderman v Kranjski gori hišni št. 101 občinskega ubožen 56 let starega Alojzija Tarmana. Pri preiskavi se je zapazilo, da ima mrtvega na levi strani temena dve temnordeči lisici. Ob ustih in nosu je bil tudi krvav; hudobno dejanje ni izključeno.
Izpred okrogelnega sodišča v Novem mestu. Ivan Bračko, doma iz Gradača in stanujoč v Metliki je obsojen vsled prizadete teške telesne poškodbe na trimesečno ječo, poostreno z enim postom.
Frane Kramar iz Gorenjega Kamena je se bil umaknil v Ameriko voja-

ski dolžnosti in je zato obsojen v sedemdesetno ječo s postom in mora plačati 10 kron denarne kazni.
Franc Bizjak iz Veriž je obdolžen teške telesne poškodbe, hudodelstva javnega nasilstva in poškodovanja tuje lastnine. Sedel bo 10 mesecev in plačal 200 kron odkodnine.
Marija Darovec je obtožena krive izjave pred sodnijo. Obsojena je na tri mesece.
Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem v Ljubljani. Dva zrola ptička Čevljarska pomočnika Janez Strniša in Rok Jagodice sta vzela trgovcu Karlu Rucnuh v Trzinu v prodajalni iz predala listnico, v kateri se je nehalo 60 kron in si denar razdelila, listnico pa vrgla v vodo. Strniša je bil obsojen na štiri, Jagodice pa na dva meseca teške ječe.
Krida. Tomaž Majer je izučen sedlar. V začetku leta 1904, je pa prevzel trgovino z mešanim blagom, kate-

ro je dotlej vodila njegova mati na Bohinjski Beli. Trgovina je dobro uspevala; leta 1905 se je pa obrnilo na slabše. Majer pravi, da je po končane zgradbe železnice več delavcev, ki so bili njegovi odjemalci odšlo, ne da bi poravnali dolg ter je blago na vrednosti izgubilo. Primankljaj znaša 10.558 kron 92 vin. Majer je bil obsojen na 14 dni strogega zapora.
Tepež. Na poti od Godiča proti Stranjam sta v noči od 18. prosinca t. l. Lovro Jenko in Matija Vider iz Zupanjih njiv napadla Janeza Perneta, ker je ta za njima vpil, da naj počakata, da bodo šli skupaj. Vider je Perneta udaril s kamnom, Jenko je pa jel obdelavati z nožem. Vider je bil obsojen na 4, Jenko pa na 10 mesecev teške ječe.
Tatvina. Že večkrat kaznovani Aleksander Zgave iz Šturja brez stalnega bivališča je pokradel sprevidnikovi vdovi Jeri Bizovičar v Ljubljani razne obleke v vrednosti 37 kron 70 vin. Drugi dan je takoj pa Egidiu Grošlju na Selu nekaj obleke in knjigo "Zgodbe sv. pisma", da bi se lepši svetniških zgledov navdila lepega in Bogu dopadljivega življenja. Vkljub tako zvišenemu namenu je bil Zgave obsojen na 15 mesecev teške ječe.

PRIMORSKE NOVICE.

Samomor slepca. V Trstu je skočil v neki vodnjak 34-letni slepec Alojzij Pagnacco. Truplo je bilo že 10 dni v vodi in že precej razpadlo, ko so jo dobili.
Laška kultura na Goriškem. Lahi se vedno bahajo s svojo kulturo in davčno močjo, ki sta tako veliki, da bi po volilni reformi morali Lahi sami dobiti vse mandate na Goriškem, če bi se pravično presojevalo to kulturo in davčno moč. Tako trdi Lahi, dočim je stvar v resnici malec drugačna. V Gorici med Lahi ni nikakega kulturnega delovanja, pač pa največ analfabetov v celi deželi. Izobrazbe ni prav nobene med njimi in če se pogleda med laške delavce in nižje sloje, je naravnost strašno, kako so ti ljudje zabiti. V Furlaniji je še slabše. Tu Italjanci še svoje narodnosti ne poznajo. "Io soi todesk", pravi Furlan. Pri Furlanijah ne dobiš nikjer nobenega lista ali knjige, ker Lahi in Furlani izgubljajo čas s praznim besedičenjem in nožem ter k večjem s kakim plesom. Vse drugače je pri goriških Slovencih, skoro v vsaki vasi je pevsko in bralno društvo, čitalnica, lepe veselice, igre, katere predstavljajo kmetijski ljudje. (V tem oziru so Kranjci za goriškimi Slovenci še daleč, in tudi glede narodne zavednosti so goriški bratje Kranjcem lahko v lep izgled, katerega je treba tudi posnemati!) Kar se pa tiče davčne moči goriških Lahov, je pa stvar taka: Če bi Slovencev ne bilo na goriškem, so Lahi ob tla, posebno pa v Gorici, kjer Slovenci drže vse pokone. Kar znoši Lah davka v davkarijo, dobil ga je pri Slovincih. Kljub temu hočejo Lahi slepiti svet s svojo kulturo in svojo davčno močjo in s takimi fabulami si hočejo sedaj priboriti še en državno-zborni mandat.

Tatvina. V noči od 2. na 3. marca so udrti neznani tatovi v prvo nadstropje vile Liebenwald, last grofa Cristalliniga v Gorici. Lestev zato so dobili v gozdarski hiši v Panovu. Razmetali so vse ter pobrali vrednosti za 600 kron: prstane, razne zlate malenkosti, angleško lovsko suknjo itd. Kako so sploh mogli udrati v vilo, je skoraj neverjetno, ker je bil zraven pes in čuvaj. Tatovi je moralo biti več ker so odnesli tudi blagajno, staro 300 let, težko 65 kg. nesli so jo na travnik ter se trudili z njo, meneč, da je v njej veliko denarja. Našli pa so le stara pisma. O tatovih doslej ni še nikakega sledu.

Skozi okno se je pridrevil v Boven neki finančni stražnik v spalnico svoje ljubimke, katero je dvakrat ranil z nožem. Zgodilo se je to na pustni torek, zakaj pa se je zgodilo, o tem molče viri.
Dvojen samomor. 25 letni agent Emilij Mandel in njegova ljubica 21 letna Marija Rustia v Trstu sta pila solitrovo tekočino. Puna je že umrla, a tudi agent bo težko okrevaj, vkljub temu, da je prišla kmalu zdravniška pomoč.
Poskušaj samomor. Z brivito si je prerezala žile v Trstu gospa Brunelli, ki živi že več let ločena od svojega moža in ima tri otroke. Oddali so jo v bolnico.

ŠTAJERSKE NOVICE.

Oj, to žganje! Jakob Dokl, kočar v Borovcu pri Ptuj, se je dne 21. febr. v Ptuj tako napil žganja, da je obležal na polju. Drugi dan proti polnočju ga je našel lovec Zelenko napol mrtvega, vsega prezelega in premočenega. Ko so ga prepeljali domov, je umrl. Dokl je bil star 40 let, ožen in oče treh neprekrljenih otrok.
V Dravo je skočil v Mariboru upokojeni strojevodja 56letni Friderik Trentini. Mož je bil vdan pičaji in bil radi tega vpkokojen.
Učitelj-ubijalec oproščen. Graški porotniki so opustili neltelja Sattlerja, ki je s pestmi ubil minjarja Schmidbauerja. Porotniki so namreč izjavili, da Sattler ni imel namena moža ubiti. Brez komentarja.

Divji mož. V neposredni bližini Gradača, v takozvanem gozdu Plabuč so nabiralke drv večkrat zagledale popolnoma nagega, zdivjanega moža, ki je takoj zbežal dalje v gozd. Končno je policija iz Eggenberga preiskala gozd ter res zasledila divjega moža. Bil je popolnoma nag in razmršen. Povedal je, da je 50 letni Fr. Leitner, doma iz Trat v radgoneskem okraju. Obleko je zavrgel, da se je iznebil — mrčesa.

Po opravkih je prišel posestnikov sin Alojzij Sturm v Ogenšaku pri Mariboru k mizarju Francu Verduniku. Med njima je nastal prepri, v katerem je Verdunik zgrabil za nož in ga parkrat s tako silo zasadel vnaprotniku da ga je nevarno poškodoval.
Konec pijancev. 33letni hlapec Tomaž Kumpuš v Boču pri Selnici na Muri se je tako napil žganja, da je obležal v občestnem jarku, kjer ga je zadela kap. Ravno tako se je zgodilo s 60letnim delavcem Ivanom Lopičem od Sv. Jurja na Pesnici; našli so ga mrtvega v nekem potoku.

KOROŠKE NOVICE.

Nesreča v Rajblju. V rajbeljskem rudniku je bilo kakor smo že pred dvimi tedni brzojavno sporočili ubitih pet rudarjev, med njimi mladi inženir Lackner. Ponesrečeni rudarji so: Wallas, Picklerle, Sternik in Isen.
Ponesrečeni turist. Na Velikem Zvonarju od snežnega plazu poudsti Tomaž Oberwalder je bil rodod Tirolec in tovarnar slaničnikov na Dunaju.
Požigalec so prijeli v osebi pastirja v Mačah pri Borovljah ki je zalgal poslopje kmeti Otroba. Škode je napravil požar za 3100 kron.
Ponočnega roparja je vjel stražnik Maurer v Celovcu. V sosedni ulici od svojega stališča je začel nekaj šum. Hitro hiti gledat in vidi veliko sovo, ki je vjela goloba in zasadila vanj svoje kremplje. Ko je sovo hotel zagrabiti, je sfrfotala in jo je vjel še le v sosedni ulici. Golob je imel prelomljen tilnik. Sovo hodi sedaj celovško meščanstvo ogledavat na policijo.
Nemška pamet. Kakor poročajo nemški listi, sta prišla dva cigana — mož in žena — k nekemu nemškemu kmetu pri Volsbergu na Koroškem prenočišču. Kmet ju je sprejel, da-si je imel ženo na smrt bolno. Komaj sta se v sobi malo zagrela, je začela ciganka bolno ženo izpraševati ter ji zatrjevati, da ona ni bolna ampak začarana. Ciganka ji je obljubila, da jo reši, ako ji da gotovo vsoto denarja. Bolna žena je koj o tem obvestila moža in ta je dal ciganki ves denar, kar ga je imel v hiši v znesku 60 kron. To pa ciganki ni bilo dosti, ampak zahtevala je še mnogo več. Naveden mož je letal od hiše do hiše prosit posojila in je nabral tako nekak 300 kron, kateri znesek je takoj ciganki izročil. Seveda, da je ciganski parček na to kmalu izginil. Pa pravijo, da nemški kmet ni nimen.

HEVATSKE NOVICE.

Umrl je nedavno v Križevcih na Hrvatskem prost tamošnjega grško-katoliškega stolnega kapitulja, Jurij Badovina, v starosti 53 let. Pokojnik je bil iz Žužemberka iz znane rodbine Badovina.

BALKANSKE NOVICE.

Srbija na francoski razstavi. V Turkonju na Francoskem bo letos razstava, katere se bo udeležila tudi Srbija. Urejevanje in krašenje srbskega oddelka na tej razstavi je prevzel v nadzorstvo srbski konzul v Linju na Francoskem. Razstavljeno bode tam zlasti srbska preproga in izdelovalnica sanje. Srbi v narodni noši bodo izdelovali preproge pred občinstvom, ki poseti razstavo.

Balkanski Eldorado. Slovanski kmet je pri Solunu se že delj časa pečajo z izdatnim izpiranjem zlata. Ko je to sultan sedaj izvedel, poslal je v Macedonijo nemškega geologa Grosskopfa, da bi Macedonijo natečno v tem pogledu preiskal. Ta strokovnjak je izpoznal, da ta dežela je zelo bogata na zlato, zlasti gorovje kruskega Balkana. Zlato polje pri reki Gulliki in Aleksiji je baje 60 km. dolgo in 40 km. široko. Kar zadene bogastvo zlata, more se Macedonija primeriti k Urulu.

RAZNOTEROSTI.

Dve-letna vojaška služba se upelje na Japonskem.
Zgradba novega cesarskega dvora na Dunaju, ki je veljala že neizmerne vsote, je baje popolnoma ponesrečena, tako, da je cesar izjavil, da se noče preseliti v novi dvor. Obenem je cesar baje razpustil staveniški odbor ter poveril nadvojvodi Francu Ferdinandu vodstvo nadaljne gradnje.
Pasja zvestoba. Iz Varšave javljajo da so orožniki aretirali nekega revolucionarja. Ta se je mudil v svojem stanovanju in pri njegovih nogah je ležal njegov pes. Ko so hoteli orožniki revolucionarja odvesti, se je vrgel pes ves divji nanje in branil svojega gospodarja tako dolgo, da so ga umrili z bajoneti.

„ZDRAVI SE PREDNO SE RAZBOLIŠ.“

Tak uči sv. pismo knjiga modrosti Isusa sina Sirahovega v 18. poglavju na 19. strani.

Ta izrek je dobro, da si zapomni naše ljudstvo, kajti ako je komu na svetu potreba nauka o čuvanju zdravja, je v prvi vrsti to naše ljudstvo, katero navadno še le takrat išče zdravniške pomoči, ko bi bilo bolje poklicati duhovna.

Blagor onemu, kateri je zdrav, a kedor zdravje izgubi, je v nadlogo sebi in drugim. Zdrav človek je trden in vesel, njemu ne škoduje veter in zima. Jed in pijača mu diši in delo mu je o veselje. Nič ga ne boli in ničesar ne pogreša ter je popolnoma srečen in zadovoljen.

Zatoraj rojaki! ZAKAJ TRPITE IN BOLUJETE? Ako ste bolni in slabi, sploh, ako rabite zdravniške pomoči ter želite popolnoma ozdraviti, obrnite se samo na:

Dr. E. C. Collins Medical Institute

Kajti znano Vam je da je on edini, kateri Vam garantira in vas v resnici do kraja in popolnoma ozdravi bodisi katere koli bolezni kronične ali akutne kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevacih, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prechodu utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, nađuho, bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bluvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, reumatizem, gih, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (neme-roida), gržo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, šumenje in tok iz ušes, oglušanje, vse bolezni na očeh, izpadanja las, luske ali prhute po glavi, srbenje, lišaje, mazo-tele, ure, hraste in rane, nevrastenični glavoboli, kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni moške ali ženske, kakor tudi vsake tajne spolne bolezni in napake. On je prvi in edini zdravnik, kateri ozdravi jetiko točno in popolnoma.

Čitajte nekaj najnovejših priznanj, s katerimi re rojaki zahvaljujejo za popolno ozdravljenje.

OZDRAVLJEN: trganja po nogah in bolezni v prsih in želudcu.

OZDRAVLJEN: tajne bolezni in izpa-danja las.

JOHN DUBIK,
17 Reed St., North Adams, Mass.

ALEX LOMBARDI,
Glems Falls, N. Y.

Da bodele bolezni lože spoznali pišite po knjigo „Zdravje“, katero dobite zastoj, uko, pismu priložite nekoliko znamk za poštnino. Ako ste bolni ali slabi ter rabite zdravniške pomoči, natančno opišite svojo bolezen in naznanite, koliko časa že trpi in koliko ste stari in vse glavne vzroke radi katerih je bolezen nastopila in pisma naslavljajte na sledeči naslov.

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,
140 West 34th Street,
New York, N. Y.
Zavod je odprt vsaki dan od 9 ure zjutraj do 6 ure popoldan, ob nedeljah in praznikih od 10 ure dopoldan do 1 ure popoldan.

PIRUHE

FRANK SAKSER

109 Greenwich Street, New York, N. Y.

PODRUŽNICA:
6104 St. Clair Ave., — Cleveland, Ohio.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljše postreže? Sedaj pošiljam

100 kron avst. velj. za \$20.55

s poštino vred.

pošiljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, znancem ali prijateljem v staro domovino in to seveda najraje v gotovem denarju, kar pa najhitreje, najvestneje in najceneje preskrbi

Rojaki, naročite se na "Glas Naroda", največji in najcenejši dnevnik!

BRATOM
Slovencem in Hrvatom

namaznam, da imam na prodaj izvrstna domača naravna vina lastne pridelke po jako nizki ceni. Staro belo ali rdeče vino po 40c, Claret 40c. s posodo vred. Primanjših naročil od 50 galon se mora plačati \$2 za posodo. Z naročilom se najpogostejše polovica zneska naprej, druga polovica se pa plača pri sprejemu vina.

Za obilna naročila se toplo priporoča

Frank Stefanich,
posesnik vinogradov
Box 24 R. R. No. 7 Fresno, Cal.

Cuy. Phone Cent. 1619 Bell Phone: South 143

THE STANDARD BREWING CO.

izdajajo najboljšo vrsto piva.

137 Train St. Cleveland, O.

VSI ČASOPISI SLAVE TOVARNO ur New York Watch Co., ker so uvideli, da naši rojaki ne morejo nikjer kupiti tako po ceni URE, kakor so naše. New York Watch Co. prodaja ure po tovarniški ceni. Dobro pozlačene ure s tremi pokrovi, 15 karni, jamčene za 15 let. Vsejajo zlačeno verigo in lep prstan z lepim kamnom. Vse to velja le \$4.00.

Radi zahvalnih pisem, ktere dobivamo od naših rojakov, bili smo prisiljeni, da naročimo še 1000 ur posebej in sicer še boljših, tako, da nam bode vsakdo hvaležen.

Zato rojaki, kteri se nimate ure, naročite jih takoj, ker samo New York Watch Co. jemlje ure nazaj, ako ne ugajajo in vrne denar.

Nadalje imamo tudi garantirane prave srebrne s tremi pokrovi, 15 karni, jamčene za 20 let. Vsejajo samo \$8.00. Na vsakej uri je urezano "Spomin iz Amerike".

Pri naročilu pošljite \$1 v naprej, a ostanek plačate na ekspresu.

Naš naslov je:

NEW YORK WATCH COMPANY,

447 E. 87th Street, New York.

Mrtva srca.

(Povest, spisal dr. Ivan Tavčar.)

I.

Popotnik pridem čez goro,
In kamor se oko ozre,
Povsod se mi nov svet odpre.
J. Strel.

Na mehkih blazinah v kupeju drugega razreda je sedel gosposki človek ter se očitno bojeval z dolgim časom. Prileknul se je bil k oknu in zrl v krajino, ki se je krožila tedaj nad njo tožno jesensko nebo.

Ali da vstrečem takoj svoji bravki, ako mi katero privoščijo dobri bogovi, povem da je ta naš junak mlad človek, in kar je veliko večjega pomena, lep mlad človek, in kar je največjega pomena, lep, mlad in neoženjen človek!

V tem trenutku pa, ko smo se mi sesli z njim, se prav dolgočas. Ko v prirodi ne najde iskane tolažbe, se odmakne k sredi blazine, izvleče počasi cigaro ter si jo zdihi in zapali. Potem izpušča dim proti stropu ter si pogladi tuintam mehke pričetke prve brade, ki mu je obdajala blede obraz.

"Strašen čas!" reče končno, vzeši uro iz žepa. "Ze dve! A še sedaj ni te čudne Grčave! Prav kakor bi se človek v večnost peljal!" Zopet se zavije v dim ter zatisne oči. Tedaj pa se ustavi vlak. "Grčava!" se začuje glas hripavega kondukterja. Bila je to mala železniška postaja, v ozki dolini ležeča in okroinokrog obdana z gozdi. Poleg železniceste je tekla precej močnejša voda med tesnimi travniki, ki se je tedaj pasla živina po njih. Tuintam je čepela kočja, z vinsko trojo preprežena, slabo zidana z raztrganimi ostrišjem, ali pa še celo nevarno v stran nagnjena.

Vtisk tega kraja je bil čuden, nevesel, in to tembolj, ker se je iz gozdov oglašal rog, z melanholično zavitim glasovi, zbirajoč čredo okrog pastirja. Sredi te pustine pa se je tiščalo ščinko modernih poslopj, kakor da bi bila kultura prav hitro stopala todi mimu ter v hitrih pustila to svoje znamenje za seboj!

Žvižg — in hlapom oddrdra dalje po dolini. Naš znanec ostane sam na peronu in pri srečanju mu je, kakor da je tu zapuščen v samotni puščavi. Nekaj časa zre predse. V prvem trenutku v resnici ni vedel, kaj bi počel.

"Dalje moram!" reče polglasno. "Svoje reči pustim tu, dokler ne zvem kako se mi uravna usoda!"

Prekorači vrata nizke ograje. Po slabih blatnih cestah stopa med njivami, ki je takrat zorela ajda po njih. Počasi dospje do mesta, kjer se pot zavije navzdol proti strugi ter se odpre pogled na reko. Naš potnik opazi takoj star brod ob bregu in nad njimi v meljnini čepečo brodnikovo kočjo. Pred njo sedita postarni ženski. K njima pristopi naš znanec ter ji vpraša, kod naj gre, če hoče na Višavo. Vprašani čutila potrebo, olehčati si sree med seboj.

"Katra", vpraša prva tiho, nagnivši se proti drugi, "Kdo je ta človek?" "Bog ve, kdo je!" vpraša tudi le-ta.

"Jaz ga ne poznam." "Jaz tudi ne!" "Na Višavo bi rad!" pravi prišlik iznova.

"Pa zakaj ne na Nižavo?" "Ali Višave ni?" vpraša tujec. "Višava seveda je! — pa tam ni vse, kakor bi moralo biti!"

In važno obrne veli obraz proti njemu. "Tam rečem Vam, pa ne, da bi se šafila, tam so stahovi in duhovni mrtvaški, rečem Vam, odkar se je storila tista grozna smrt!"

Lahno se je zasmejal, a vendar mu je bilo tesno pri srečanju, ko je odgovoril: "Strahov se ne bojim. Pota ne poznam."

"Čez vodo morate in čez hrib navzgor!"

"Čez vodo? In kdo me prepelje?" Namesto odgovora prične Katra prav silno kričati: "Miha! Miha!"

Miha kmalu prikoraci iz veže. "Bo že spet treba čez vodo!" pristavi ježno, opazivši tujca. "Da ga ni ustri da bi človek le eno uro v miru prespal!"

Potem gre ter prične pri brodu z verigo rožljati. Bojazen prečine potnika, videčega okornega brodnika. Končno položi plačilo pred obe stari na mizo ter stopi vdano na ladjo. Miha poprime kolec ter odriha od brega.

"Ali boš mogel?" povpraša oni boječe.

"Mogel?" in Miha se raztegne od samega srda in si šine z roko med puste lase na glavi. "Mogel?" in zaničljivo zavleče usta. "Mogel!" Le tega nikar ne vprašajte! Pa sem prepej ljal samega 'gospoda', pa je bila voda velika, rjava, kalna, pa je nosil Boga na rokah in sveto obhajalo; pa sem vendar prepeljal! Pa bi Vas ne?"

In res priveslata srečno na drugo stran. Tu se je takoj pri bregu vzdigovalo hribovje, da je bilo v znožju komaj prostora za ozko cesto. Po tej cesti se odpravi naš junak. Pod njim v strugi se vleče voda počasi in brez šumenja. Tuintam se kažejo očem u-

mazani, pešeni brodi in bele, povodne lastavice se vzdigujejo iz njih ter letajo okrog valov, topeče se sedaj skoraj v vodi, sedaj pa zopet po bliskavo kvišku švigajoče.

Nad cesto po rebri se razprostirajo veličastni gozdi, gozdi samega kostonja, s starimi iz zemlje molečimi koreninami. Zolne potrkavajo po debelih in oglašajo se druge ptice.

Naš potnik počasi koraka. Saj se mu ne nudi nikamor. Solnce pluje še visoko na nebu, in jesen še ni tako pozna, da bi noč hitro in zgodaj nastopila. Hipoma se mu napolni sree s tisto prečudno slastjo, ki veje v starih gozdih ter objema potnika, pod njih senco hitečega.

"Saj je vendar le krasno v domovini!" vzdikne srečno. Sedaj se zavije dolina bolj proti jugu, in odkrije se čisto nov razgled. Dolina se vleče daleč proti jugu in po njej reka, enaka srebrni kači. Ob vodi se vije cesta kakor siv trak, ki se sedaj skriva med zelenjem, sedaj pa zopet prikaže. Na tej strani se širijo kostonjevi logi po bregovih, na oni pa se vijejo okrog hribovja vinogradi s hramovi in belimi hišicami.

Naš prijatelj dospje do razpotja. Cesta pelje dalje ob vodi, stranska pot pa se odepi navpik v goro. Velika lesena roka, z napisom: "Na Nižavo", je govorila jasno, da se po tej poti dospje tudi na Višavo, o kateri je naš znanec vedel, da je Nižava sosed. Po poti navpik se odpravi torej. Sedaj se le stopi v gozd, ob katerega je hodil prej. Sam ni vedel, kako se mu je vsiljevala treznost v dušo. Ne hote se zamislil v preteklo svoje življenje in spomni se tudi ukazov, ki ga je prijavil v kraje, v kraje domovinske, a njemu dosedaj neznane. Od juna je vlekla sapa tedaj in vrhovi v gozdu so šumeli, kakor bi sami sebi pripovedovali nekaj skrivnostnega.

"Kaj žume, kaj si pripoveduješ?" se vpraša naš potnik samega sebe. "Mislim, da je čas in da sem napravem mesto!"

Ravno tik poto razprostira široke svoje veje star kostonj, ki je rastle pod njim mehko mahovje, mehko in k počitku vabeče. Tu sem sede, podpre glavo in zre v zeleni gozd. Jesenska čebelica brenči okrog njega in sedaj pa sedaj pada nanj rumen list. Ali vse to ga ne moti. Takoj privleče na dan zavite listine, odveže rdeč trak, ki so bile prevezane z njim ter prične brati.

Jesenska čebelica ga brenče obletava in rumeno listje pada nanj — ali on bere in bere.

II.

Ljubezen se je pogubila,
Mladosti zamorila cvet.
Stritar.

Sin moj! Obljuboval sem ti večkrat, da tedaj, ko počivajo moje kosti v zemlji, in sem jaz, trudni potnik tega življenja, vzel od tebe za vselej slovo, da se ti bo tedaj odkrilo, kar je ležalo temno in težko nad menoj! Ležalo ves čas, kar sva ga skupaj preživela! Ali moja želja je bila da se ti to vse odkrije v krajih, ki so me gledali otroka življenja radostnega.

Sin moj, ko to bereš, vrše nad teboj stari kostonji, ki se jih je veselil tvoj oče v mladosti, ko so tudi vršali nad njim, od sapa prenikovani. In letal sem med njimi, pulil stari mah od debel ter sesal v se divno življenje, ki klije v teh večnih gozdih. In kako sem živel! Kaj sem se menil sveta tam zunaj! Na mehkih tratinah sem poleg in gledal skozi vejevje do jasne neba. Ali sem pa hitel po steh, štel svoje znanee, stare kostonje, in bil radosten, da sem živel v njih sredi.

Vse se ti odkrije! Kadar prideš po beli cesti navzgor, do vrha, tedaj se ti odpre kostonjev gozd in ravnina se razprostira pred radostnim tvojim pogledom. V tej ravnini opaziš tekojo malo kmečko vas z belimi kočami, v ozadju pa mesto Lukovec. Ravno pod nogo ti leži bolj gosposko poslopje. To je Višava. Ni graščina. Podobno je prostorni pristavi. Tam zdolaj skoro pri vasi pa je še drugo gosposko poslopje. Graščina je skoraj. In to je Nižava.

Bogomir, tu se je rodil tvoj oče. Tedaj je bil gospodar na Nižavi in tudi na Višavi Gregor Lesovec — oče moj. Osoren mož, čuden mož. Posestnik več hiš v Lukovcu si je bil pridobil srečno z vinsko in drugo kupčijo za svoje razmere velikanske premoženje. In malo olikane rodovine je bil sam takisto v sredi med kmečkim ljudstvom in olikanim meščanom. Na svetu je ljubil le dve reči — denar in pa svojega Ernesta. Leta je bil sin njegove sestre. V siromaštvu je bila umrla nekje tam doli na Hrvaškem in zapustila tega otroka. Po to siroto je šel moj oče ter jo pripeljal domov na Nižavo. Ravno isti čas mu je bila žena — moja mati umrla. Ali to ga ni prebudilo zadelo. Čudna je pa bilo, kako je ljubil sina svoje sestre! Mene je pušal letati ves božji dan po kostonjevih gozdih in, če sem bil holan, malo kedaj je prišel k postelji. Ernesta pa je nosil po rokah, mu gladih mehke lase ter ga imel vedno na svoji strani. In tako je ostalo do tedaj, ko sva z Ernestom dorastla in prišla v šolo, na gimnazij v Lukovec.

Ne trpite za reumatizmom.

Drgnite otekle in bolne ude z

Dr. RICHTERJEVIM

SidroPainExpellerjem.

in čudili se bodele radi hitrega ozdravljenja. — Rabil sem Vaš Pain Expeller 20 let drugod in tukaj z izbornimi vseprih v slučajih reumatizma prehlajenja, bolezni v križu in sličnih pojavih. Sedaj ne morem biti brez njega.

Rev. H. W. Freytag, Hamel, Ill.
Na vsaki steklenici je naša varnostna znamka "sidro".

25 in 50 cent. v vseh lekarnah.
F. Ad. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York.

Kar je pisal, je pisal samo Ernestu in po meni je samo povpraševal. Pri takih razmerah ni bilo čuda, ako mi je proti očetu okamenelo sree. Bil sem tihega, podanega značaja. Pa saj je bil ta Ernest človek, ki ga je moral vsakdo rad imeti. Prečudne moške kra sote, je imel tudi zmožnost, priljubiti in presladkati se v sree, da malo, kdo tako.

Prišla je Gregorju Lesoveju nekaj zadnja ura. In tedaj sva stala z Ernestom pri postelji njegovi. Tega je prijel za roko in jenal slovo od njega. Ali mene, sin moj, mene je komaj videl! Milo se mi je storilo in sklonil sem se pri znožju njegovega ležišča ter pričel glasno plakati. Počasi se je vzdignil bolnik.

(Dalje prihodnjik.)

NAZNANILO.

Na prodaj SALOON v dobrem stanju; prostora za 16 fantov. Proda se po nizki ceni radi odhoda v staro domovino. Več se izve pri **Frank Prijatelj**, 1795 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Rojakom Slovincem in Hrvatom potujočim na British Columbiju, priporočam dobro urejeni

ST. CHARLES HOTEL,

Columbia Avenue, nasproti Miner Union Hall,
ROSSLAND, B. C.

Občuje se v vseh slavjanskih jezikih. Postrežba solidna.
Charles Ehlers, lastnik.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Centenim rojakom širom Amerike, osobito pa v MILWAUKEE, WIS., in okolici naznanjamo, da sva pred kratkem otvorila na 236 LAKE ST. lepo urejeni

SALOON,

kjer točiva raznovrstno pijačo najboljšje kakovosti, na razpolago imava dobre smotke in fin prigrizek.

Pri naju bode vsak gost vljudno in dobro postrežen.

Za obilen poset se priporočata: **BRATA**
ANTON in JOSIP JERMANČNIK,
236 Lake St., Milwaukee, Wis.
(tor, pet — 24-3)

OZNANILO.

Posebno nizke cene!
Podpisani izdeluje

VSAKOVRSNE OBLEKE IZ NAJBOLJŠEGA BLAGA.

Za delo, ki se izgovarja iz najboljšega blaga po novem kroju, jamčim.

Priporočam se tudi za popravilo stare obleke.

Ravno sedaj sem prejel veliko zalogo lepega trpežnega in modnega blaga za spomladne obleke.

Za obilen obisk in naročila se toplo priporočata:

OHAS. CUNNINGHAM,
12 N. James St., Kansas City, Kans.
2x t — tor pet)

Edina

slovenska unijska brivnica

katero priporočajo Slovincem in Hrvatom. V brivnici so vedno trije brivci. Rojaki, toraj "svoji k svojim!"

JOHN KRALJ,
1773 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Pozor! Slovenci Pozor!

SALON

z modernim kognijsčem.

Sveče pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne pijače ter unijske smotke. Potniki dobi pri meni čedno prenočišče za nizko ceno.

Postrežba točna in izborna.
Vsem Slovincem in drugim Slovanom se toplo priporočata

Martin Potokar

564 So. Center Ave. Chicago, Ill.

Važno za iste,

kteri nameravajo v kratkem odpotovati v staro domovino.

Avstrijski parnik

GERTY

Krasni pošni parnik

ZEELAND

odpluje dne 24. marca ob 10:30 dop. iz New Yorka v Antwerpen.

Ameriški pošni parnik

ST. PAUL

odpluje dne 24. marca ob 9:30 dop. iz New Yorka v Southampton.

Nemški brzoparnik

KAISER WILHELM II.

odpluje dne 27. marca ob 7. uri dop. iz New Yorka v Bremen.

Nizozemski pošni parnik

STATENDAM

odpluje dne 28. marca ob 10. uri dop. iz New Yorka v Rotterdam.

Francoski brzoparnik

LA SAVOIE

odpluje dne 29. marca ob 10. uri dop. iz New Yorka v Havre.

Nemški pošni parnik

GROSSER KURFUERST

odpluje dne 29. marca ob 10. uri dop. iz New Yorka v Bremen.

Krasni pošni parnik

FINLAND

odpluje dne 31. marca ob 10:30 dop. iz New Yorka v Antwerpen.

Ameriški pošni parnik

NEW YORK

odpluje dne 31. marca ob 9:30 dop. iz New Yorka v Southampton.

Nemški pošni parnik

PRETORIA

odpluje dne 31. marca ob 8:30 dop. iz New Yorka v Hamburg.

Kdor naznanja svoj prihod, po kateri železnici in kdaj dospje v New York, pričakuje ga naš vslužbenec na postaji, dovede k nam v pisarno in spremi na parnik brezplačno. Ako pa dospete v New York, ne da bi nam Vaš prihod naznanili, nam lahko iz postaje (Depot) telefonirate po številu 3795 Cortlandt in takoj po obvestilu pošljemo našega vslužbenca po Vas.

Le na ta način se je možno rojakom, ki niso zmožni angleškega jezika izogniti oduhu in sleparjev v New Yorku.

Voznje listke za navedene parnike prodajamo po isti ceni, kakor v glavnih pisarnah parobrodni družb.

FRANK SAKSER,
109 Greenwich St., New York City.

JOHN VENZEL,
1017 E. 62nd St., N. E., Cleveland, O

Izdelovalec hranskih in nemških

HARMONIK

se priporočata rojakom za izdelovanje in popraviljenje harmonik. Delo na pravim na zahtevanje naročnikov Cene so primerno nizke, a delo trpežno in dobro. Cene trivrstnih od \$22 do \$45. Plošče so iz najboljšega črnega. Izdenjem tudi plošče iz aluminija, niklja ali medenine. Cena trivrstnim je od \$45 do \$90.

Frank Sakser,
568 W. 18th St., CHICAGO, ILL.

Domače nodietie.

Vsak Slovenec ali Hrvat pije naj v korist svojega zdravja "Triglav" zdravilno grenko vino in "Ban Jelčić grenčico", katero je vse narejeno iz pristnih zelišč in pravega vina.

Dobi se pri:

"Triglav Chemical Works",
568 W. 18th St., CHICAGO, ILL.

Rojakom

in okolici

naznanjam, da j. za tamošnji okraj moj

edini pooblaščen zastopnik za vse posle

JAKOB ZABUKOVEC,

4824 Blackberry Alley Pittsburg, Pa.

Uradne ure: vsak dan od 4. do 8. ure, ter ob sobotah do 8. ure zvečer.

Rojakom ga toplo priporočam.

Frank Sakser.

GLAVNA SLOVENSKA

HRANILNICA IN POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Kongresni trg št. 15,

nasproti nunske cerkve,

z izplačili hranilne vloge ter jih odrestuje po

4 1/2 %

to je od vsake 100 kron 4 E. 50 vin., in sicer takoj od dneva vložitve pa do dneva dviga, tako da vlagatelj, bodisi da vloži, bodisi da dvigne začetkom, v sredi ali koncem meseca, ne izgubi nič na obrestih. Za vložene zneske pošilja vložne knjižice priporočeno poštne prosto. Hranilnica šteje 300 članov, ki reprezentujejo 5 milijonov kron čistega premoženja. Ti člani jamčijo, vsled registrirane neomejene zaveze zavoda, s celim svojim premoženjem za vlogo, tako da se kake izgube ni bati. Zatoj pozivljamo vsacega Slovence v Ameriki, ki se misli povrniti v domovino, da svoje prihranke direktno pošilja v slovensko hranilnico v Ljubljano, s čemur se obvaruje nevarnosti, da pride njegov s trudom prihranjeni denar v nepravne roke in ima ob jednem to dobro, da mu ta takoj obresti nese.

Naslov je ta:

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

v Ljubljani, Kranjsko, Avstrija.

Predsednik: Dr. Matija Hudnik.

Denarne pošiljavitve iz Zjed. držav in Canade posreduje g. Frank Sakser, 109 Greenwich St., New York.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Slavemu občinstvu naznanjam, da sem dne 16. marca 1905 odprl v DES MOINES, IOWA, svoj lepo urejeni slovenski

SALOON

V HIŠI ŠT. 200 E. SECOND ST

To je prva in jedina slovenska gostilna v tukajšnjem mestu.

Rojake postrežem z izborno pijačo in finim prigrizkom ter dobrimi smotkami.

Pogovorite se z menoj lahko po domače; telefon števil. 2213—M Iowa Phone.

Občevalni jezik: slovensko, hrvaško, slovaško ali nemško.

Za mnogobrojen obisk se cenj. rojakom toplo priporočata

Anton Flori,
lastnik gostilne.

(15-1—16-7 06, pon, sred, pet)

Ako hočeš dobro postrežbo

z mesom in grocerijo,

tako se obrni na

Martin Geršiča,

301-303 E. Northern Ave., Pueblo, Colo.

Tudi naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstno suho meso, namreč:

klobase, rebra, jezike, šunke itd.

Govorim v vseh slovanskih jezikih. Priporočim se za obilni obisk.

Domače nodietie.

Vsak Slovenec ali Hrvat pije naj v korist svojega zdravja "Triglav" zdravilno grenko vino in "Ban Jelčić grenčico", katero je vse narejeno iz pristnih zelišč in pravega vina.

Dobi se pri:

"Triglav Chemical Works",
568 W. 18th St., CHICAGO, ILL.

Rojakom

in okolici

naznanjam, da j. za tamošnji